

# نگاهی به بازدهی بورس در مقایسه با دیگر بازارها

## جامانده در رقابت با داراییها

اگر نگاهی به بازدهی بازارها در 9 ماهه سال 1400 بیندازیم، می‌بینیم که بورس یکی از بدترین بازارها به لحاظ بازدهی در این مدت بوده است. در بازار ارز، قیمت دلار به همراه طلا و سکه از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا پایان آذر ماه افزایشی بودند و طلا و سکه در بازار ۹ ماهه سال ۱۴۰۰ بیشترین بازدهی مثبت را ثبت کردند. دلار سال ۱۴۰۰ را در نرخ ۲۳ هزار و ۹۰۰ تومان آغاز کرد، اما در انتهای آذر ۱۴۰۰ به نرخ ۲۷ هزار و ۴۰۰ تومان رسید. قیمت طلا در ابتدای سال ۱۴۰۰ حدود یک میلیون و ۹۷ هزار تومان نرخ‌گذاری شد اما در آذر ماه به نرخ یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسید و قیمت سکه نیز در انتهای آذر ماه به ۱۳ میلیون و ۲۴۰ هزار تومان رسید، این درحالی است که نرخ سکه در ابتدای سال ۱۴۰۰ در نرخ ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان قرار داشت.

اما بازدهی بازار سرمایه چگونه بود؟ شاخص بورس در انتهای آذر ماه سال ۱۴۰۰ به کانال یک میلیون و ۳۵۰ هزار واحد رسید، اما در ابتدای سال شاخص بورس در کانال یک میلیون و ۳۰۶ هزار واحد قرار داشت و به اعتقاد کارشناسان این بازار بورس از ابتدای سال ۱۴۰۰ بدترین بازار در بین بازارهای مالی از لحاظ بازدهی بوده است.

### بخش بورس همه بازارها رشد داشتند

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در واکنش به رشد بازارهای مختلف (طلا، سکه، ارز و مسکن و حتی خودرو) در مقایسه با بازار سرمایه بر این باور است که در ابتدای سال 1400 همه این بازارها نسبت به بازار سرمایه و بورس از رشد بیشتری برخوردار بودند.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به اینکه شاخص بورس حدود 5.5 درصد بازدهی منفی را در این مدت تجربه کرده است، گفت: بازار مسکن در این مدت 11 درصد و بازار طلا و سکه حدود 17 درصد رشد داشته‌اند و در بازار خودرو هم در این مدت قیمت‌ها رشد داشته است و حتی سپرده‌های بانکی تا 22 درصد رشد داشتند اما بورس نه تنها رشدی را تجربه نکرد، بلکه منفی بود. آقابزرگی با اشاره به علت رشد منفی

بورس تصریح کرد: این موضوع به دلیل افزایشهای بیرویه شاخص در سال 1399 است که سطح عمومی قیمت‌ها را تغییر داد و فاصله نسبت ارزش ذاتی سهام اغلب شرکت‌ها آنچنان افزایش پیدا کرد که در دوره اصلاح بازدهی‌ها در سال 1400 بورس منفی شد، اما خوشبختانه در حال حاضر اصلاحات لازم به صورت عمومی انجام شده است. آقابزرگی در ادامه با اشاره به مذاکرات برجام و نتیجه آن خاطرنشان کرد: به شرط آنکه در مذاکرات برجام ابعاد اقتصادی مورد توجه قرار گیرند مسلماً این قضیه به مرور زمان تاثیر خود را بر بورس نیز خواهد داشت و تجربه وضع تحریم‌ها در تمام دنیا نشان‌دهنده این موضوع است که معمولاً پس از يك بازه زمانی اثرات اقتصادی بر بازارهای اقتصادی کشورها ملموس خواهند شد.

### **نمی‌توان چندان به روند مذاکرات**

#### **در این شرایط امیدوار بود**

این کارشناس بازار سرمایه بیان کرد: البته با توجه به زیاده‌خواهی‌های طرف مذاکره‌کننده که هر از گاهی صحبت‌های خود را تغییر هم می‌دهند و بر سر قول‌هایی که داده‌اند، نمی‌مانند باعث شده تا با واکنش‌های دبیر شورای امنیت ملی کشور مواجه شود و گلایه‌هایی در خصوص زیاده‌خواهی‌های طرف مذاکره‌کننده داشته باشد و لذا به نظر می‌رسد که در کوتاه‌مدت به‌رغم برنامه‌ریزی‌هایی که از قبل انجام شده است متأسفانه دستاورد اقتصادی خاصی نمی‌توان داشت و نمی‌توان چندان به روند مذاکرات در این شرایط امیدوار بود.

این کارشناس بازار سرمایه با استناد به توییت علی شمخانی، دبیر شورای امنیت ملی ادامه داد: ایشان در توییت اخیر خود اعلام کرد که از ابتدا می‌دانستیم طرف مذاکره‌کننده ما بدعهد است و بدعهدی اثبات شده آمریکا مهم‌ترین عامل تهدیدکننده هرگونه توافق است و رفع واقعی تحریم‌ها یعنی بهره‌مندی ایران از منافع اقتصادی قابل اتکا و پایدار. با این توییت مذاکرات همچنان در ابهام است.

### **بورس مسیر خود را می‌داند**

آقابزرگی در مورد وضعیت بورس و اینکه گفته می‌شود اراده‌ای برای سبز شدن بورس وجود ندارد نیز گفت: برخلاف شکل ظاهری بورس که بسیاری از مقامات و ناظرین در آن تلاش می‌کنند به صورت دستوری و هدایت شده شاخص‌ها را بالا نگه دارند اما باید گفت بورس مسیر خاص خود را طی می‌کند و در حال حاضر به دلیل تقارن و قرابت ارزش ذاتی و ارزش معاملاتی هیچ چشم‌انداز روشنی برای سبزیوشی بازار سرمایه وجود ندارد. او افزود: زمانی که روند بازار سرمایه بر مبنای

قیمت‌گذاری دستوری پیش رود، این امر منجر به ایجاد رانت می‌شود که تنها برای برخی افراد منفعت داشته و نمی‌توان گفت عموم مردم از این نوع نرخ‌گذاری سود می‌برند. در این راستا به نظر می‌رسد در قیمت‌ها دستکاری صورت گرفته و نهایتاً در بازار سرمایه شفافیت ایجاد نخواهد شد؛ بنابراین مشکلات متعددی پیش آمده و منجر به بهم ریختگی عرضه و تقاضا در بورس می‌شود.

این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: البته در حال حاضر به هیچ عنوان نمی‌توان انتظار داشت که همانند سال 1399 بازار سرمایه پلکان رشد و سبزی‌پوشی را پی در پی و روزانه و با درصدهای قابل توجه طی کند، چراکه این موضوع يك انتظار غیرمعقول و نشدنی است اما گذر از دوران اصلاح و پیدا کردن تعادل در شرایط کنونی تحقق پیدا کرده و جای نگرانی در مورد ریزش یا کاهش و اصلاح این بازار دیگر وجود ندارد.

شایان ذکر است؛ شاخص بورس در جریان معاملات روز گذشته (27 بهمن ماه) با افت ۸۴۵ واحدی روبه‌رو شد، در جریان دادوستدهای این روز بازار سرمایه بیش از 3 میلیارد و 703 میلیون سهم و حق‌تقدم به ارزشی بالغ بر 2 هزار و 526 میلیارد تومان در بیش از 299 هزار نوبت مورد دادوستد و شاخص بورس با افت 845 واحدی در ارتفاع یک‌میلیون و 282 هزار و 478 واحد قرار گرفت. بیشترین اثر منفی بر دماسنج بازار سهام در روز جاری به نام نمادهای معاملاتی پالایش نفت تهران، ایران‌خودرو و پالایش نفت اصفهان شد و در مقابل شرکتهای صنایع توسعه معادن و فلزات، پتروشیمی نوری و سرمایه‌گذاری ملی ایران با رشد خود مانع افت بیشتر نماگر بازار سهام شدند.

منبع: روزنامه اعتماد 28 بهمن 1400 خورشیدی